

CHỈ THỊ
Về việc tăng cường quản lý nhà nước đối với
hoạt động bán hàng đa cấp

Hoạt động bán hàng đa cấp được chính thức thừa nhận tại Việt Nam từ năm 2005. Đến nay, bán hàng đa cấp đã có những bước phát triển, trở thành một trong những phương thức bán lẻ phổ biến với sự tham gia phân phối của hàng trăm nghìn người với nhiều mặt hàng. Tuy nhiên, trong thời gian vừa qua, một số tổ chức, cá nhân hoạt động bán hàng đa cấp không đăng ký với cơ quan có thẩm quyền và kinh doanh đa cấp biến tướng diễn ra hết sức phức tạp, gây khó khăn cho công tác quản lý nhà nước, gây hoang mang trong dư luận xã hội và gây thiệt hại về tài sản cho người dân.

Nhằm bảo đảm an ninh trật tự và quyền lợi của nhân dân, nâng cao trách nhiệm, tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước, tạo bước chuyển biến tích cực trong công tác quản lý hoạt động bán hàng đa cấp, đồng thời tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân kinh doanh theo phương thức đa cấp hoạt động theo đúng quy định của pháp luật, Thủ tướng Chính phủ chỉ thị:

1. Bộ Công Thương

a) Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan trong công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động bán hàng đa cấp trên địa bàn toàn quốc theo các quy định của pháp luật có liên quan.

b) Chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp và các cơ quan liên quan rà soát các quy định không phù hợp với tình hình thực tế trong quản lý hoạt động bán hàng đa cấp để sửa đổi, bổ sung hoặc trình cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung kịp thời.

c) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra theo kế hoạch hoặc đột xuất và xử lý theo thẩm quyền hoặc chuyển cơ quan có thẩm quyền xử lý các vi phạm pháp luật của các doanh nghiệp đã được cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp, người tham gia bán hàng đa cấp theo quy định; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm theo quy định các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp chưa được cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp; công bố công khai kết quả kiểm tra, xử lý vi phạm bằng hình thức phù hợp trên cổng thông tin điện tử.

d) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm, các hoạt động khuyến mại, quảng cáo, hội nghị, hội thảo, tuyên truyền về các sản phẩm được phép kinh doanh theo phương thức đa cấp thuộc phạm vi thẩm quyền do pháp luật quy định.

đ) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm (nếu có) về việc đáp ứng điều kiện kinh doanh các mặt hàng của doanh nghiệp đã được cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp thuộc thẩm quyền quản lý do pháp luật quy định.

e) Chỉ đạo lực lượng quản lý thị trường các cấp:

- Chủ trì, phối hợp với lực lượng chức năng kiểm tra, đánh giá nguồn gốc xuất xứ, chất lượng hàng hóa của doanh nghiệp đã được cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp, đặc biệt là hàng hóa được sản xuất, gia công trong nước.

- Phối hợp với các cấp chính quyền, đoàn thể, tổ chức thực hiện công tác phổ biến, tuyên truyền đối với hoạt động bán hàng đa cấp cho các doanh nghiệp và người tham gia bán hàng đa cấp.

g) Chỉ đạo, phối hợp với Hiệp hội Bán hàng đa cấp Việt Nam triển khai các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật về bán hàng đa cấp, tiếp thu ý kiến của các doanh nghiệp bán hàng đa cấp để hoàn thiện hành lang pháp lý và cơ chế quản lý đối với hoạt động bán hàng đa cấp.

h) Phối hợp với Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức đào tạo, tập huấn chuyên môn cho cán bộ, công chức trực tiếp thực hiện công tác quản lý nhà nước về bán hàng đa cấp; phổ biến, tuyên truyền pháp luật đối với hoạt động bán hàng đa cấp cho các doanh nghiệp, người tham gia bán hàng đa cấp.

i) Phối hợp với Bộ Thông tin và Truyền thông xây dựng và triển khai các chương trình truyền thông về pháp luật bán hàng đa cấp, các biến tướng của bán hàng đa cấp trên các phương tiện thông tin đại chúng.

k) Cập nhật và công bố thường xuyên, kịp thời danh sách cấp, sửa đổi, bổ sung Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động bán hàng đa cấp; công bố bằng phương thức phù hợp danh sách các doanh nghiệp và người tham gia bán hàng đa cấp đã bị xử lý vi phạm trên cổng thông tin điện tử để phục vụ các đơn vị có liên quan trong công tác giám sát, kiểm tra, xử lý đối với doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp.

2. Bộ Công an

a) Chỉ đạo các lực lượng nghiệp vụ, công an các cấp tăng cường công tác nắm tình hình, kịp thời phát hiện, điều tra làm rõ các tổ chức, cá nhân kinh doanh theo phương thức đa cấp hoặc lợi dụng kinh doanh đa cấp biến tướng nhằm thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật như lừa đảo chiếm đoạt tài sản, trốn thuế, gian lận thương mại buôn lậu, sản xuất kinh doanh hàng giả, hàng

nhái, hàng kém chất lượng, huy động tài chính trái phép, kinh doanh trái phép... trên phạm vi cả nước để xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật, góp phần rắn đe, giáo dục phòng ngừa chung, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội.

b) Thông qua công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm, vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này, rút ra phương thức, thủ đoạn phạm tội để thông báo, tuyên truyền nâng cao ý thức cảnh giác của doanh nghiệp, người dân. Đồng thời, phát hiện những sơ hở, bất cập trong quy định của pháp luật để kiến nghị các cơ quan chức năng sửa đổi, bổ sung cho phù hợp, tạo hành lang pháp lý chặt chẽ để người dân tham gia kinh doanh thuận lợi và an toàn.

c) Phối hợp với Bộ Công Thương, Ủy ban nhân dân các tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương và các Bộ, ngành liên quan nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước, công tác phòng ngừa và đấu tranh chống tội phạm, vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này.

3. Bộ Tư pháp

a) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan trong việc theo dõi tình hình thi hành pháp luật, công tác xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực bán hàng đa cấp.

b) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan khẩn trương nghiên cứu, đề xuất cấp có thẩm quyền bổ sung quy định về xử lý hình sự đối với hoạt động của các doanh nghiệp sử dụng mô hình đa cấp để kinh doanh trái phép.

c) Phối hợp với Bộ Công Thương rà soát các quy định không phù hợp với tình hình thực tế trong quản lý hoạt động bán hàng đa cấp để sửa đổi, bổ sung hoặc trình cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung kịp thời.

4. Bộ Y tế

a) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật trong quá trình sản xuất, sơ chế, chế biến, bảo quản, vận chuyển, xuất khẩu, nhập khẩu, kinh doanh các sản phẩm thực phẩm, mỹ phẩm và sản phẩm khác của các doanh nghiệp bán hàng đa cấp thuộc phạm vi thẩm quyền được pháp luật quy định.

b) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra, xử lý theo thẩm quyền đối với hoạt động quảng cáo, hội nghị, hội thảo, tuyên truyền, cung cấp thông tin về các mặt hàng mỹ phẩm, thực phẩm chức năng và các mặt hàng khác của doanh nghiệp bán hàng đa cấp thuộc phạm vi quản lý theo quy định của pháp luật.

c) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm về việc đáp ứng điều kiện sản xuất, kinh doanh các mặt hàng của doanh nghiệp bán hàng đa cấp thuộc lĩnh vực quản lý theo quy định của pháp luật.

5. Bộ Tài chính

a) Chỉ đạo các cơ quan thuế các cấp căn cứ vào cơ sở dữ liệu thu thập từ các cơ quan chức năng về các đơn vị kinh doanh theo phương thức bán hàng

đa cấp để phân tích rủi ro, lập kế hoạch thanh tra và triển khai công tác thanh tra, kiểm tra theo quy định của Luật Quản lý thuế.

b) Công khai thông tin kịp thời, chính xác, khách quan về kết quả thanh tra, kiểm tra thuế đối với các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp trên địa bàn toàn quốc. Trường hợp phát hiện các vi phạm liên quan đến lĩnh vực quản lý của các Bộ, ngành khác thì kịp thời cung cấp thông tin để xử lý theo quy định của pháp luật.

6. Bộ Khoa học và Công nghệ

a) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành và các đơn vị có liên quan thực hiện hoạt động thanh tra, kiểm tra để xử lý các hành vi vi phạm quy định pháp luật của các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp trong lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm hàng hóa, sở hữu trí tuệ thuộc phạm vi thẩm quyền được pháp luật quy định.

b) Hướng dẫn, kiểm tra, kiểm soát trong lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm, hàng hóa của các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp.

7. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

a) Chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan trong việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý các vi phạm trong quá trình sản xuất, gia công, sang chai, chiết xuất, đóng gói, nhập khẩu kinh doanh, vận chuyển, quảng cáo đối với các sản phẩm của các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp thuộc phạm vi thẩm quyền được pháp luật quy định, đặc biệt chú trọng vào sản phẩm phân bón.

b) Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan thanh tra, kiểm tra và xử lý vi phạm (nếu có) về việc đáp ứng điều kiện sản xuất, kinh doanh các mặt hàng của doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức bán hàng đa cấp thuộc lĩnh vực phạm vi thẩm quyền được pháp luật quy định, đặc biệt chú trọng vào sản phẩm phân bón.

8. Bộ Thông tin và Truyền thông

a) Chủ trì, phối hợp với Bộ Công Thương xây dựng và triển khai các chương trình truyền thông về pháp luật bán hàng đa cấp, các biến tướng của bán hàng đa cấp trên các phương tiện truyền thông đại chúng cho các cơ quan quản lý, báo chí, doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp và người tham gia bán hàng đa cấp.

b) Chỉ đạo các cơ quan báo chí:

- Triển khai xây dựng các chương trình thường kỳ, các chuyên mục để tuyên truyền, phổ biến pháp luật về bán hàng đa cấp và cảnh báo cho người dân về hoạt động bán hàng đa cấp bất chính, biến tướng.

- Phản ánh, cung cấp thông tin chính xác, khách quan về tình hình hoạt động của các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp.

9. Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

a) Chỉ đạo các tổ chức tín dụng tuân thủ các quy định về xác nhận, quản lý tiền ký quỹ của doanh nghiệp bán hàng đa cấp theo quy định tại Điều 29 Nghị định 42/2014/NĐ-CP ngày 14 tháng 5 năm 2014 về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp và các quy định khác có liên quan.

b) Chỉ đạo các tổ chức tín dụng kịp thời cung cấp tài liệu về tài khoản, giao dịch của các tổ chức, cá nhân liên quan trong hoạt động kinh doanh đa cấp khi có yêu cầu của cơ quan điều tra theo quy định; phong tỏa tài khoản, kịp thời ngăn chặn tổ chức, cá nhân liên quan tẩu tán tài sản, tạo thuận lợi cho công tác điều tra, xử lý và thu hồi tài sản phạm tội trong hoạt động kinh doanh đa cấp.

10. Ủy ban nhân dân các tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương

a) Chỉ đạo các cơ quan chức năng các cấp:

- Tăng cường công tác quản lý, giám sát, kiểm tra, thanh tra, phát hiện, xác minh, điều tra và xử lý vi phạm theo thẩm quyền đối với hoạt động của các doanh nghiệp kinh doanh theo phương thức đa cấp, người tham gia bán hàng đa cấp và các tổ chức, cá nhân kinh doanh theo phương thức đa cấp đối với mọi loại hình như dịch vụ và các hình thức kinh doanh đa cấp trái pháp luật khác trên địa bàn, trong đó chú trọng vào các hoạt động hội nghị, hội thảo, đào tạo.

- Tổ chức tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về bán hàng đa cấp và những thủ đoạn lợi dụng bán hàng đa cấp để lừa đảo, chiếm đoạt tài sản để người dân, người tham gia bán hàng đa cấp chủ động phòng ngừa, tránh bị lôi kéo, dụ dỗ tham gia vào các hoạt động bán hàng đa cấp bất chính, lợi dụng mô hình kinh doanh theo phương thức đa cấp để huy động tài chính, bán hàng đa cấp khi chưa đăng ký với cơ quan có thẩm quyền. Đồng thời, tuyên truyền, phổ biến nâng cao nhận thức về hoạt động bán hàng đa cấp nói chung và pháp luật về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp cho doanh nghiệp bán hàng đa cấp, người tham gia bán hàng đa cấp trên địa bàn để từ đó tuân thủ các quy định của pháp luật.

- Tăng cường công tác đào tạo, tập huấn cho cán bộ, công chức các cấp trực tiếp thực hiện công tác quản lý hoạt động bán hàng đa cấp và xử lý vi phạm pháp luật trong hoạt động bán hàng đa cấp để nâng cao năng lực, nghiệp vụ trong giám sát, kiểm tra và xử lý các vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp.

b) Xây dựng và ban hành quy chế phối hợp quản lý hoạt động bán hàng đa cấp trên địa bàn, trong đó cần làm rõ nguyên tắc phối hợp, phân công trách nhiệm của các cơ quan liên quan tại địa phương.

11. Tổ chức thực hiện

a) Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện nghiêm túc, đầy đủ trách nhiệm quản lý được phân công tại Chỉ thị này và chịu trách nhiệm trước Thủ tướng Chính phủ về thực hiện trách nhiệm được giao.

b) Bộ Công Thương có trách nhiệm theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Chỉ thị này, kịp thời báo cáo Thủ tướng Chính phủ khi có vướng mắc phát sinh.

c) Chỉ thị này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Các Phó Thủ tướng CP;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc CP;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện Kiểm sát nhân dân tối cao;
- UBTW Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Cơ quan Trung ương của các đoàn thể;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTgCP, các Vụ, Cục, đơn vị trực thuộc, TGD Công TTĐT;
- Lưu: Văn thư, KTTH (3b). 30

Nguyễn Xuân Phúc

www.LuatVietnam.vn